

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19.07.2017, sp. zn. 8 Tdo 751/2017, ECLI:CZ:NS:2017:8.TDO.751.2017.1

Číslo: 29/2018

Právní věta: Pro závěr o tom, že posttraumatická stresová porucha je delší dobu trvající poruchou zdraví, a tedy těžkou újmou na zdraví ve smyslu § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku, zásadně nestačí zjištění o jejím přetrvávání po relativně dlouhou dobu, ale je nutné, aby představovala velmi citelnou újmu v obvyklém způsobu života poškozeného. Musí být spojena s takovými potížemi, které nejenže trvají delší dobu, ale poškozenému brání v obvyklém způsobu života, do něhož mu vážně zasahují tak, že se nemůže projevovat a chovat podle svých zvyklostí a obstarávat si obvyklým způsobem své životní potřeby a uspořádat své sociální poměry.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 19.07.2017

Spisová značka: 8 Tdo 751/2017

Číslo rozhodnutí: 29

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Těžká újma na zdraví

Předpisy: § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného M. K. proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci, soudu pro mládež, ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. 4 Tmo 5/2016, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Krajského soudu v Ostravě, soudu pro mládež, pod sp. zn. 49 Tm 3/2015.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, soudu pro mládež, ze dne 21. 4. 2016, sp. zn. 49 Tm 3/2015, byl obviněný M. K. uznán vinným zločinem loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, kterého se dopustil skutkem popsáním tak, že společně s obviněným mladistvým X. Y.*) v blíže nezjištěných dnech v období od ledna roku 2013 do dne 19. 7. 2013 v odpoledních hodinách v T., na N. S., poblíž hotelu S., v úmyslu opatřit si finanční prostředky, nejméně v sedmi případech, převážně ve dnech, kdy věděli, že se poškozený V. T. vrací z práce domů s výplatou, tohoto vyzvali k vydání peněz a cigaret, které měl u sebe, s tím, že pokud tak neučiní, tak ho zbijí, v několika případech jej i fyzicky napadli tak, že jej mladistvý X. Y.*) udeřil opakovaně otevřenou dlaní do obličeje a v jednom případě ho M. K. navíc udeřil dvakrát pěstí do hrudníku, v důsledku čehož

poškozený ze strachu, že obvinění své výhrůžky uskuteční, jim požadované věci pokaždé vydal, a to až do dne 19. 7. 2013, kdy se mu podařilo utéci na ulici L. do budovy Charity T., odkud zavolal na pomoc strážníky městské policie, přičemž tímto jednáním obvinění způsobili poškozenému V. T. škodu nejméně ve výši 10 000 Kč, a navíc se u něho v přímé příčinné souvislosti s prožitými událostmi začala postupně projevovat duševní porucha chorobného rázu, tzv. posttraumatická stresová porucha, projevující se nejméně do 21. 5. 2015 přes vyhledanou odbornou pomoc vegetativní hyperaktivací se zvýšenou dráždivostí, přehnanými úlekovými reakcemi, nespavostí, úzkostí, depresemi, opakovaným ožíváním traumatu v dotírajících vzpomínkách (tzv. flashbacks) nebo snech, které se objevují na pozadí stálého pocitu necitlivosti a emočního otupění, vyhýbání se situacím připomínajícím prožité trauma, kteréžto symptomy ho omezily zejména v obvyklém způsobu života.

2. Za tento zločin a za sbíhající se zločin vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, přečin lichvy podle § 218 odst. 1 tr. zákoníku a přečin porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1 tr. zákoníku, kterými byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 4. 11. 2015, sp. zn. 2 T 19/2014, který nabyl právní moci dne 4. 11. 2015, byl obviněný M. K. odsouzen podle § 173 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání šesti roků a šesti měsíců nepodmíněně, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Současně byl zrušen výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 4. 11. 2015, sp. zn. 2 T 19/2014, jakož i všechna další rozhodnutí na zrušený výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

3. Týmž rozsudkem bylo rozhodnuto též o vině a trestu obviněného mladistvého X. Y.*) (dovolání nepodal) a ve vztahu k oběma obviněným o náhradě škody podle § 228 odst. 1 tr. ř. a odkázání poškozeného podle § 229 odst. 2 tr. ř. se zbytkem jeho nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

4. Vrchní soud v Olomouci jako odvolací soud pro mládež rozsudkem ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. 4 Tmo 5/2016, rozhodl o odvolání státního zástupce podaném v neprospěch obviněného a odvolání poškozeného V. T. tak, že podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. ř. rozsudek soudu prvního stupně částečně zrušil ve výroku o náhradě škody a nově rozhodl podle § 259 odst. 3, 4 tr. ř. jak o povinnosti obviněného a mladistvého uhradit škodu ve výši 10 000 Kč, tak i nemajetkovou újmu ve výši 50 000 Kč, se zbytkem nároku poškozeného odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních. Odvolání obviněného M. K. jako nedůvodné podle § 256 tr. ř. zamítl.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

5. Proti citovanému rozsudku odvolacího soudu podal obviněný prostřednictvím obhájce s odkazem na dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. dovolání, protože skutek popsany ve výroku rozsudku soudu prvního stupně, včetně jeho odůvodnění, nevykazuje všechny znaky zločinu loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku. K tomu zdůraznil, že se ho nedopustil.

6. Obviněný se neztotožnil s tím, že by jednání, které mu je kladeno za vinu, naplňovalo znaky trestného činu loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, protože závěr o existenci těžké újmy na zdraví se odvíjí od znaleckého posudku PhDr. MUDr. R. G., z něhož vyplynulo, že poškozený trpí posttraumatickou stresovou poruchou, s níž je léčen teprve od června 2014. Jiný znalec MUDr. I. P., který hodnotil způsob stanovení nemateriální újmy u poškozeného, zpochybnil, že by ke změně psychického stavu u poškozeného došlo v důsledku trestného činu. Podle obviněného však soudy nepřihlížely k předchozímu způsobu života poškozeného a jeho aktivitám, vztahům k rodině i jiným osobám a nebylo zjištěno ani rámcově, jak byl poškozený omezen tvrzeným

onemocněním. Zásadně však soudy nesprávně dovodily, že obviněný poškozenému způsobil těžkou újmu na zdraví, přestože vůbec nezkoumaly, co bylo důvodem zahájení léčby poškozeného v červnu 2014, tedy po roce od posledního útoku popsaného v obžalobě. Neověřily, jak probíhala léčba, kolikrát a v jakém období poškozený navštívil svého psychiatra, zda dodržoval léčebný režim a zda jeho zdravotní stav má vazbu na skutek z června 2013. Ze znaleckého posudku MUDr. I. P. přitom vyplynulo, že nemateriální újma odrážející trvalé následky neodpovídá faktickému stavu věci. Protože nebyly objasněny skutečnosti rozhodné pro použití kvalifikované skutkové podstaty, měl být uznán vinným pouze podle základní skutkové podstaty podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku.

7. Ve vztahu k výroku o trestu obviněný vytýkal, že odvolací soud nenapravit nedostatky a nepřihlédl k tomu, že obviněnému v době spáchání skutku bylo teprve devatenáct let, nikdy nebyl ve výkonu trestu ani dlouhodobě od rodiny. Nevyhodnotil jeho dobré hodnocení ve výkonu trestu, že zde řádně studuje s vyznamenáním a chce studium dokončit, aby mohl po výkonu trestu začít pracovat a stát se nezávislým na rodině i podpoře státu. Uložený trest proto obviněný shledal nepřiměřeně přísným a kontraproduktivním.

8. V závěru dovolání obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil rozsudek Vrchního soudu v Olomouci, soudu pro mládež, ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. 4 Tmo 5/2016, včetně dalších rozhodnutí na citované rozhodnutí obsahově navazujících.

9. K dovolání obviněného se v souladu s § 265h odst. 2 tr. ř. vyjádřilo Nejvyšší státní zastupitelství, jehož státní zástupce k výhradám, že skutek obviněný nespáchal, konstatoval, že takovou argumentaci nelze přiřadit pod uplatněný dovolací důvod, neboť směřuje do oblasti hodnocení důkazů soudy a skutkových zjištění; argumenty tohoto typu nelze podřadit ani pod jiný dovolací důvod. Z odůvodnění dotčených rozhodnutí nedovodil existenci extrémního nesouladu mezi provedenými důkazy a učiněnými skutkovými zjištěními, naopak uvedl, že soudy postupovaly v souladu s pravidly zakotvenými v § 2 odst. 5, 6 tr. ř. i § 125 odst. 1 tr. ř.

10. K námitkám, že nebyl naplněn znak kvalifikované skutkové podstaty, státní zástupce zdůraznil, že tzv. skutková věta rozsudku krajského soudu, která je pro zaujetí právní kvalifikace klíčová, jednoznačně pojednává o tom, že v návaznosti na jednání obviněného se u poškozeného projevila posttraumatická stresová porucha s dobou léčení přesahující jeden rok, kteréžto onemocnění vykazuje znaky těžké újmy na zdraví ve smyslu § 173 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku ve spojení s § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku. Existence posttraumatické stresové poruchy je přitom spolehlivě doložena především znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, znalce PhDr. MUDr. R. G. a má oporu i v ostatních provedených důkazech, když z obsahu přezkoumávaných rozhodnutí je dobře patrná rovněž existence příčinného vztahu mezi činem obviněného a újmou na zdraví poškozeného, jež byla reakcí právě na protiprávní počínání obviněného. Újma na zdraví je zároveň kryta zaviněním, a to přinejmenším ve formě nevědomé nedbalosti dle § 16 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, protože obviněný užíval vůči poškozenému opakovaně násilí a pohrůzek násilí, které může vést k poškození zdraví oběti útoku (ať už fyzického, či psychického).

11. Ohledně zpochybnění správnosti uloženého trestu obviněným státní zástupce poukázal na zákonné dovolací důvody a v té části označil dovolání za bezpředmětné, neboť výtky směřující proti údajné nepřiměřenosti trestu nelze pod uplatněný dovolací důvod a ani jiný ze zákonných dovolacích důvodů uplatnit. Vzhledem ke všem těmto skutečnostem státní zástupce navrhl dovolání obviněného odmítnout podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. jako zjevně neopodstatněné.

III.

Přípustnost dovolání

12. Nejvyšší soud jako soud dovolací poté, co shledal, že dovolání obviněného je přípustné podle §

265a odst. 1, odst. 2 písm. a), h) tr. ř., bylo podáno osobou oprávněnou [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), zkoumal, zda bylo uplatněno v souladu se zákonným vymezením použitého dovolacího důvodu, neboť jen na podkladě dovolání relevantně opřené o některý z dovolacích důvodů zakotvených v § 265b odst. 1, 2 tr. ř. mohou být napadená rozhodnutí a řízení jim předcházející podrobena věcnému přezkoumání, a zda je důvodné.

13. Dovolání obviněného je opřeno o důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., podle něhož je možné dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Tento dovolací důvod slouží zásadně k nápravě právních vad, které vyplývají buď z nesprávného právního posouzení skutku, anebo z jiného nesprávného hmotněprávního posouzení. Vedle vad, které se týkají právního posouzení skutku, lze s odkazem na uvedený dovolací důvod vytýkat též „jiné nesprávné hmotněprávní posouzení“, jímž se rozumí zhodnocení otázky, která nespočívá přímo v právní kvalifikaci skutku, ale v právním posouzení jiné skutkové okolnosti mající význam z hlediska hmotného práva.

14. Uvedená zásada je spojena s požadavkem na to, aby označený důvod byl skutečně obsahově tvrzen a odůvodněn konkrétními vadami, které jsou dovolatelem spatřovány v právním posouzení skutku, jenž je vymezen v napadeném rozhodnutí, a teprve v návaznosti na takové tvrzené a odůvodněné hmotněprávní pochybení lze vytýkat i nesprávná skutková zjištění. Pro naplnění uvedeného dovolacího důvodu nepostačuje pouhý formální poukaz na příslušné ustanovení obsahující některý z dovolacích důvodů, aniž by byly řádně vymezeny hmotněprávní vady v napadených rozhodnutích spatřované (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2004, sp. zn. [II. ÚS 279/03](#)).

15. Podkladem pro posouzení správnosti právních otázek ve smyslu uvedeného dovolacího důvodu je zásadně skutkový stav zjištěný soudy prvního, příp. druhého stupně, přičemž Nejvyšší soud jimi učiněná skutková zjištění nemůže změnit, a to jak na základě případného doplnění dokazování, tak ani v závislosti na jiném hodnocení v předcházejícím řízení provedených důkazů (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 8. 7. 2003, sp. zn. [IV. ÚS 564/02](#), a dále přiměřeně usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. [III. ÚS 282/03](#), a ze dne 15. 4. 2004, sp. zn. [IV. ÚS 449/03](#), aj.).

16. Proti výroku o trestu je možné prostřednictvím dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. namítat vady jen v případě nesprávného hmotněprávního posouzení podmínek při ukládání trestu, např. pochybení při ukládání souhrnného trestu nebo společného trestu za pokračování v trestném činu apod., nikoli však vady směřující proti nepřiměřenosti trestu ve smyslu nevyužití polehčujících okolností nebo nepřihlídnutí ke všem skutečnostem, které obviněný považuje za vhodné (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 9. 2002, sp. zn. [11 Tdo 530/2002](#), uveřejněné pod č. 22/2003 Sb. rozh. tr.).

IV.

Důvodnost dovolání

17. Obviněný dovolání zaměřil především proti výroku o vině, jemuž vytýkal zejména nesprávné právní posouzení jemu za vinu kladného činu, protože se neztotožnil s tím, že by po skutkové nebo právní stránce byly dostatečně objasněny všechny okolnosti vedoucí k závěru o naplnění kvalifikačního znaku těžké újmy na zdraví podle odst. 2 písm. b) § 173 tr. zákoníku.

18. Jestliže obviněný brojil proti tomu, že nebylo prokázáno, že těžká újma na zdraví spočívající v přetrvávající posttraumatické stresové poruše u poškozeného skutečně vznikla a že byla v příčinné souvislosti s jeho jednáním, jde o námitky právní, které dopadají na obviněným označený dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., a proto Nejvyšší soud zkoumal, zda jsou opodstatněné.

19. Soudy závěr o tom, že se u obviněného jednalo o posttraumatickou reakci, učinily na základě výsledků provedeného dokazování a ve výrokové části rozsudku konstatovaly, že se „u poškozeného v přímé příčinné souvislosti s prožitými událostmi začala postupně projevovat duševní porucha chorobného rázu, tzv. posttraumatická stresová porucha, projevující se nejméně do 21. 5. 2015 přes vyhledanou odbornou pomoc vegetativní hyperaktivací se zvýšenou dráždivostí, přehnanými úlekovými reakcemi, nespavostí, úzkostí, depresi, opakovaným oživováním traumatu v dotírajících vzpomínkách (tzv. flashbacks) nebo snech, které se objevují na pozadí stálého pocitu necitlivosti a emočního otupění, vyhýbání se situacím připomínajícím prožité trauma, kteréžto symptomy ho omezily zejména v obvyklém způsobu života“. Pro tato zjištění soudy vycházely z výslechu poškozeného, jeho matky H. T., bratra M. T. a dalších svědků, kteří se s poškozeným stýkali a vypovídali o událostech posuzovaného období i o chování poškozeného před a po činu. Kromě těchto výpovědí soud provedl důkaz i znaleckým posudkem PhDr. MUDr. R. G., z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, k posouzení povahy duševní choroby poškozeného, znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví klinické psychologie, vypracovaným PhDr. L. M., i výslechem znalců v hlavním líčení. Své právní závěry opíral i o řadu listinných důkazů, zejména lékařské zprávy ke zdravotnímu stavu poškozeného, zprávy zaměstnavatele k osobě poškozeného, jeho docházce a platovým poměrům aj. (viz rozsudek soudu prvního stupně). Pokud soud provedl důkaz znaleckým posudkem znalce MUDr. I. P., ten byl zaměřen na posouzení výše odškodnění nemateriální újmy, a jak z jeho obsahu plyne, podkladem pro závěr, o jakou chorobu se u poškozeného jedná, byly závěry znalce psychiatra PhDr. MUDr. R. G. (viz rozsudek soudu prvního stupně). Z postupu a úvah, které soud prvního stupně ve svém rozsudku popsal, je zřejmé, že provedené důkazy hodnotil způsobem plně korespondujícím s § 2 odst. 6 tr. ř., na jehož základě shledal, že všechny provedené důkazy spolu vzájemně korespondují. Ve znaleckých posudcích, které byly zaměřeny vždy jen na konkrétní otázky, neshledal rozpory, naopak jejich obsahy se vzájemně doplňovaly.

20. Se závěry soudu prvního stupně se ztotožnil i odvolací soud, přezkoumávající na podkladě obsahově obdobných výhrad, jež obviněný uplatnil i v nyní podaném dovolání, správnost skutkových i právních závěrů soudu prvního stupně. S ohledem na výhrady uplatněné v odvolání státní zástupkyně sám přiznal důvodnost nároku poškozeného na náhradu nemajetkové újmy, kterou poškozený řádně a včas uplatnil ve výši 973 012 Kč na základě znaleckého posudku MUDr. I. P. Tento požadavek však nepřiznal v celé výši, ale pouze v částce 50 000 Kč, a to mimo jiné i proto, že při nezpochybněném závěru o tom, že se posttraumatická stresová porucha u poškozeného rozvinula v důsledku činu obviněných a měla negativní vliv na jeho další život, byla nižší výše částky podmíněna neúplností podkladů, z nichž pro své závěry znalec MUDr. I. P. vycházel. Odvolací soud však i na podkladě posudku tohoto znalce neměl pochybnost o tom, že poškozený utrpěl znalcem PhDr. MUDr. R. G. zjištěnou psychickou újmu, že psychické potíže u poškozeného přetrvávají ještě dva roky po činu vedly k tomu, že se izoloval od společnosti a kromě chození do práce se zdržuje doma, kontinuálně je léčen na psychiatrické ambulanci. Znalec MUDr. I. P. tento stav u poškozeného považoval za významný zásah do jeho osobnostní sféry. Odvolací soud proto částkou 50 000 Kč vykompenzoval utrpení poškozeného, jehož existenci ani s ohledem na zásadu proporcionality vyjádřenou v nálezů Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2012, sp. zn. [III. ÚS 2954/11](#), nezpochybnil.

21. Nejvyšší soud s ohledem na všechny ve věci zajištěné a hodnocené důkazy neshledal v postupu soudů žádné nedostatky ani vady, které by svědčily o jejich nedůslednosti. Naopak je patrné, že soudy pečlivě posuzovaly okolnosti, za kterých k popsání jednání došlo a jež vedly k závěru o tom, že poškozený utrpěl duševní poruchu, která nebyla jen přechodného nebo nevýznamného rázu, ale ve výrazné podobě přetrvává až do současné doby. Pro tento závěr soudy obou stupňů vycházely nejen ze znaleckých posudků, ale své poznatky čerpaly i z dalších důkazů, z nichž vyplynuly projevy a chování poškozeného. Na podkladě takto učiněných závěrů nevznikají pochyby o tom, že se obviněný popsání skutku dopustil při společném jednání s mladistvým X. Y.*) a že vznik posttraumatické stresové poruchy, která byla u poškozeného prokázána, je v příčinné souvislosti s ním.

22. Soudy se věnovaly nejen skutkovému podkladu o tom, že šlo u poškozeného o zjištěné zdravotní komplikace a problémy, které se u něj po spáchaném činu objektivně rozvinuly, jak je také v závěru skutkového zjištění popsaly, ale i tomu, zda tato zjištění splňují požadavky potřebné pro závěr, že ve smyslu odstavce 2 písm. b) § 173 tr. zákoníku se jednalo o těžkou újmu na zdraví. Z obsahu přezkoumávaných rozhodnutí Nejvyšší soud zjistil, že soudy nižších stupňů věnovaly potřebnou pozornost všem okolnostem případu, které posuzovaly z hlediska naplnění objektivní i subjektivní stránky skutkové podstaty zločinu, jímž obviněného uznaly vinným. Soud prvního stupně učinil závěr, že s ohledem na povahu újmy, již poškozený utrpěl, byla naplněna hlediska těžké újmy spočívající v delší dobu trvající poruše zdraví ve smyslu ustanovení § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku, neboť u poškozeného se s ohledem na časové rozmezí, v němž se tato duševní porucha rozvíjela a stále ve výrazné intenzitě přetrvává, má již charakter delší dobu trvající poruchy zdraví, jak vyplynula z lékařských zpráv a jak byla vyjádřena v závěrech znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, znalce PhDr. MUDr. R. G.

23. Soudy zvážily nejen objektivizované psychické problémy ve výroku o vině popsané, ale vzaly za prokázanou i jejich trvalost, kdy ani dva roky od činu nedošlo k vymizení psychických potíží poškozeného, který byl introvertní osobou, jež se nátlaku spíše podvolí a ustoupí, než by se ocitl ve středu konfliktu. Znalec současně vyloučil jakoukoli duševní poruchu či léčbu poškozeného před činem s tím, že k rozvoji poruchy došlo jednoznačně v návaznosti na něj. Tyto své závěry znalec stvrdil i před soudem v hlavním líčení dne 8. 10. 2015, kde uvedl i svoji osobní zkušenost s obavami poškozeného vyjít na ulici, když při odchodu z jeho ordinace musel nejprve sám znalec zkontrolovat stav na ulici a teprve poté se odvážil jít ven poškozený. Taková porucha zdraví, provázená v počátcích i suicidiálními myšlenkami poškozeného, trvající déle než dva roky, zjevně poškozeného významným způsobem omezovala v jeho obvyklém způsobu života a narušovala jeho rodinné i společenské vztahy, v důsledku čehož došlo i k rozpadu dlouhodobého intimního a partnerského vztahu poškozeného s jeho přítelkyní, poškozený se stranil společenského života, trpěl úzkostí, depresemi, flashbacky.

24. S uvedenými závěry soudů obou stupňů se Nejvyšší soud ztotožnil a pro úplnost dodává, že zločin loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku spáchá ten, kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci a takovým jednáním způsobí jinému těžkou újmu na zdraví.

25. Těžkou újmou na zdraví se podle § 122 odst. 2 tr. zákoníku rozumí vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění spočívající v postižení či újmě vymezené pod písmeny a) až i) § 122 odst. 2 tr. zákoníku. Pro pojem těžká újma na zdraví platí v podstatě tatáž kritéria jako pro výklad pojmu „ublížení na zdraví“, přičemž rozdíl mezi těmito pojmy spočívá především v tom, že při těžké újmě na zdraví musí jít o vážnou poruchu zdraví nebo vážné onemocnění, a dále v tom, že porucha zdraví musí mít delší trvání, což zákon v § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku vyjadřuje slovy „delší dobu trvající porucha zdraví“ (srov. zpráva Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 2. 7. 1965, sp. zn. [Pls 5/65](#), uveřejněná pod č. II/1965 Sb. rozh. tr.).

26. Za těžkou újmu na zdraví podle § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku je třeba považovat nejen delší dobu trvající vážnou poruchu zdraví fyzického, ale i duševního, popř. delší dobu trvající vážné duševní onemocnění (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 2. 7. 1980, sp. zn. [4 To 24/80](#), uveřejněné pod č. 9/1981 Sb. rozh. tr., a rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 26. 1. 1983, sp. zn. [6 To 39/82](#), uveřejněný pod č. 51/1983 Sb. rozh. tr.). Za delší dobu trvající poruchu zdraví soudy považují vážnou poruchu zdraví nebo vážné onemocnění, které omezovaly způsob života poškozeného nejméně po dobu šesti týdnů. Vážná porucha zdraví nebo vážné onemocnění především znamená velmi citelnou újmu v obvyklém způsobu života poškozeného, musí být spojena s takovými potížemi, které sice trvají delší dobu, avšak i svou povahou překážejí obviněnému v jeho povolání a v obvyklém způsobu života, do něhož mu vážně zasahují tak, že se nemůže projevovat a chovat podle

svých zvyklostí a obstarávat si obvyklým způsobem své životní potřeby a uspořádat své sociální poměry. Pokud jde o vznik posttraumatické stresové poruchy, ta může u poškozeného v různé intenzitě přetrvávat po relativně dlouhou dobu, avšak o těžkou újmu na zdraví podle § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku se může jednat jen v případě, že tato psychická porucha se po delší dobu (tj. obecně alespoň kolem šesti týdnů) projevuje jako vážná porucha zdraví. Tento zákonný znak plyne z návěty § 122 odst. 2 tr. zákoníku, podle níž musí jít o vážnou poruchu zdraví srovnatelnou s jinými vážnými poruchami zdraví (nebo vážnými onemocněními) obsaženými v ostatních alternativách tohoto zákonného ustanovení, jako je např. ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti, mučivé útrapy, poškození důležitého orgánu apod. (srov. přiměřeně rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 12. 2016, sp. zn. 2 To 107/2016).

27. Na základě těchto závěrů soudů obou stupňů Nejvyšší soud námitce obviněného, že nebylo možné v jeho činu shledat následek spočívající v těžké újme na zdraví, nepřisvědčil, naopak se ztotožnil s tím, že uvedené zdravotní problémy poškozeného, jak byly na podkladě výsledků provedeného dokazování prokázány, vznikly v důsledku činu obviněného a představují těžkou újmu na zdraví ve smyslu § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku. Proto je správný i závěr o tom, že obviněný vytýkaným jednáním naplnil znaky zločinu loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku jak po objektivní, tak i po subjektivní stránce.

28. Při správnosti tohoto právního závěru jsou námitky dovolatele o tom, že měl být jeho čin posouzen jako jiný trestný čin, resp. podle mírnějšího ustanovení vyjádřeného v § 173 odst. 1 tr. zákoníku, neopodstatněné.

29. V dalším se Nejvyšší soud vypořádal s námitkami obviněného směřujícími proti nepřiměřenosti a přísnosti uloženého trestu a pozornost věnoval i jeho výhradám proti výroku o uložení povinnosti uhradit poškozenému nemajetkovou újmu, byť v těchto částech nebylo jeho dovolání způsobilé naplnit jím označený dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

30. Nejvyšší soud shledal, že soudy obou stupňů v posuzované věci učinily všechny právní závěry v souladu se zákonem, a dovolání obviněného ve všech ohledech jako celek posoudil jako neopodstatněné. Protože tato zjištění mohl učinit na základě dovoláním napadených rozhodnutí a příslušného spisu, z nichž je patrné, že rozhodnutí ani jim předcházející řízení netrpí vytýkanými vadami, dovolání obviněného jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl.

---

*) Byl použit pseudonym ve smyslu zákona č. 218/2003 Sb.